

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αναπληρωτή πρύτανη

Βασίλη Καρδάση

Το πανεπιστήμιο σε κρίση ...

Επειδή λειτουργεί κάτω από ένα νομοθετικό πλαίσιο, που κατήργησε τη δημοκρατία στην εκλογή των οργάνων διοίκησης, τη συλλογικότητα των αποφάσεων, την εκπροσώπηση και τη συμμετοχή των μερίδων της πανεπιστημιακής κοινότητας στη διοίκηση, που μετέτρεψε το δημόσιο πανεπιστήμιο σε ιδιωτικοποιημένο.

Επειδή η οικονομική κρίση και η πολιτική των κυβερνήσεων ενταφιάζει την αναπτυξιακή του προοπτική, υπονομεύει ευθέως την ερευνητική και ακαδημαϊκή δραστηριότητα, εξαναγκάζει στη συρρίκνωση των στοιχειωδών διοικητικών λειτουργιών.

Επειδή το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων καθοδηγείται από πολιτικούς που υποσκάπτουν νυχθημερόν το δημόσιο και ακαδημαϊκό χαρακτήρα του, που ελάχιστη μέριμνα επιδεικνύουν για την ανώτατη εκπαίδευση, που μέσω μιας απροσχημάτιστης πολιτικής πλήττουν τεραστίως την προσπάθεια της πρυτανικής αρχής να διατηρήσει κατά το δυνατό σε αξιοπρεπή επίπεδα τον εκπαιδευτικό και ερευνητικό του ρόλο.

Επειδή έχουν πολλαπλασιαστεί ανησυχητικά τα φαινόμενα της ιδιοτέλειας στη συμπεριφορά ορισμένων διδασκόντων, της καταστρατήγησης κάθε έννοιας ακαδημαϊκότητας, αλλά και νοοτροπίες αυταρχισμού και εκδικητικότητας απέναντι σε όσους εκφράζουν εμπράκτως την αντίθεση στην κυρίαρχη πολιτική και στο υφιστάμενο νομικό πλαίσιο. Συνακόλουθα επικρατούν πλέον επιλογές εμπορευματικού χαρακτήρα στις σπουδές, που εκφράζεται πολλαπλώς, ειδικά δε με την τάση για αναπλήρωση εισοδηματικών απωλειών μέσω της εισαγωγής διδάκτρων σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.

Επειδή οι φοιτητές υποχρεώνονται να σπουδάσουν σε ένα αναξιοπρεπές περιβάλλον με δεδομένες τις ελλείψεις και ανεπάρκειες σε διοικητικές υποδομές, σε αίθουσες διδασκαλίας, σε παροχές σίτισης και στέγασης, σε διδακτικό προσωπικό, ενώ συγχρόνως αναγκάζονται να καταβάλλουν πολύ υψηλές δαπάνες διαβίωσης.

Επειδή όλα τα ανωτέρω έχουν επιβάλλει την καχυποψία ανάμεσα στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, την έλλειψη και της ελάχιστης εμπιστοσύνης σε θεσμούς και πρόσωπα. Σε ένα διάχυτο κλίμα υπονόμησης από το ΥΠΑΙΘ, από μερίδα διδασκόντων, διοικητικών υπαλλήλων και φοιτητών το έργο της Πρυτανείας καταδικάζεται για οποιαδήποτε αφορμή και πρωτόγνωρα, περίπου ως η Πρυτανεία να ευθύνεται για οτιδήποτε αρνητικό έχει επικαθίσει πάνω από τη μικρή μας πολιτεία. Αυτό προφανώς δεν αναιρεί λάθη και παραλείψεις από τα μέλη της Πρυτανείας. Ωστόσο αδικεί κατάφωρα την καθόλου πολιτική της που συνίσταται επιγραμματικά στην προάσπιση των θεσμών, τη διαφάνεια στη διαχείριση, την ισονομία στη μεταχείριση των ανθρώπων, την αναζήτηση τρόπων για αξιοπρεπείς σπουδές και ποιότητα στην έρευνα. Υπό την έννοια αυτή εκφράζω την απεριόριστη εκτίμηση στην προσωπικότητα του πρύτανη Ευριπίδη Στεφάνου, που

ανέλαβε μέσα σε εξαιρετικά αντίξοες καταστάσεις, τις οποίες όλοι γνωρίσαμε πριν λίγα χρόνια, να τεθεί επικεφαλής της Διοίκησης. Και πολύ περισσότερο σήμερα που η συσσώρευση προβλημάτων απαιτεί το λιγότερο μεγάλα αποθέματα ψυχής.

Επειδή η αντιπαράθεση ανάμεσα στο «ανοιχτό» ή «κλειστό» πανεπιστήμιο καθίσταται εν τέλει διαφυγή από τη σκληρή πραγματικότητα, καθόσον αποενοχοποιεί τους πραγματικούς υπεύθυνους της σημερινής κατάστασης. Εφόσον οι όροι για να είναι ανοιχτό, καθημερινά υποκύπτουν στην ενορχηστρωμένη κυβερνητική πολιτική να καταστεί «μη βιώσιμο», που σημαίνει την οικονομική ασφυξία και την αδυναμία εκπλήρωσης ενός ποιοτικού εκπαιδευτικού και ερευνητικού ρόλου. Και αφετέρου επειδή το κλειστό πανεπιστήμιο αντανakλά την αδυναμία συστράτευσης ολόκληρης της κοινότητας, ή τέλος πάντων μεγάλου μέρους της, για τη διεκδίκηση ενός πανεπιστημίου που να απηχεί τα ελάχιστα απαιτούμενα της αξιοπρεπούς λειτουργίας ενός ακαδημαϊκού ιδρύματος.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες το περιστατικό της ιδιότυπης ομηρίας μας από φοιτητές στο κτίριο της Πρυτανείας στο Ηράκλειο στις 2 Δεκεμβρίου υπογραμμίζει την παράνοια των ημερών μας, όσο και την απώλεια και της ελάχιστης δημοκρατικότητας στις σχέσεις ανάμεσα στα μέλη της κοινότητας. Είναι προφανές ότι ο εγκλεισμός μας δεν προσφέρεται για καμία δικαιολογία, όσο δίκαια να είναι τα αιτήματα των φοιτητών. Δεν μπορεί και δεν πρέπει να εξασφαλίσει κανέναν υποστηρικτή, γιατί στην ουσία πρόκειται για την επιθετική επίδειξη μιας αυταρχικής και αντιδημοκρατικής νοοτροπίας. Ο διάλογος δεν είναι δυνατό για κανένα λόγο και μπροστά σε καμία σκοπιμότητα αγώνων να υποκαθίσταται με κυνισμό, ειρωνείες και απειλές. Το θεωρώ επιπλέον και ως συντριβή όσων μέσα στις αίθουσες επί πολλά χρόνια υποστηρίξαμε και διδάξαμε το δικαίωμα στη διαφωνία, τη δημοκρατική ευθύνη, την καλλιέργεια ελεύθερων συνειδήσεων, το άσυλο και την ακαδημαϊκή ελευθερία.

Είναι αυτονόητο ότι τα ανωτέρω συνιστούν αποκλειστικά πολιτική και ιδεολογική καταδίκη αυταρχικών νοοτροπιών. Ωστόσο με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο εξίσου και στο μέτρο που μου αναλογεί, θα αντιταχτώ στην πολιτική εκμετάλλευση του γεγονότος από όσους κινούνται εδώ και χρόνια στην κατεύθυνση της υπονόμευσης της ακαδημαϊκότητας μέσα στο Ίδρυμα. Συνεπώς δεν σημαίνουν **επ' ουδενί** τη συνδρομή μου σε πειθαρχικές ή δικαστικές διώξεις. Η ελευθερία και η δημοκρατία στο πανεπιστήμιο παραμένει υπέρτερο αγαθό από τη στυγνή τάξη και την αμφιλεγόμενη ασφάλεια.

Βασίλης Καρδάσης

Αναπληρωτής πρύτανη